

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Ügyszám: **Vj-176/2005/40.**

Iktatási szám: AM/184/2006/35.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Centrum Parkoló Rendszer Parkolás Szolgáltató Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tárgyában indult eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat indításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. 67. § (1) bekezdése és a 70. § (1) bekezdése együttes alkalmazásával 2005. október 12-én versenyfelügyeleti eljárást indított a Centrum Parkoló Rendszer Parkolás Szolgáltató Kft.-vel (a továbbiakban: Centrum Parkoló Rendszer Kft., vagy eljárás alá vont vállalkozás) szemben.
2. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy az eljárás alá vont vállalkozás szolgáltatási területein a mobiltelefonos parkolási fizetési rendszer igénybevételét a fogyasztók számára kedvezőtlen feltételekkel biztosítja. Az ügyindító határozat kiemelte, hogy a fogyasztóknak szerződéskötési díjat kell fizetni, valamint a parkolás megkezdésénél és befejezésénél visszaigazoló SMS-eket kell fogadni. Az ügyindító határozat – az akkor ismert körülmények alapján - azt valószínűsítette, hogy a Centrum Parkoló Rendszer Kft. magatartásával megsértette a Tpv. 21. § a) pontjának rendelkezéseit.

II.

A tényállás

II.1. Az eljárás alá vont tevékenysége

3. A Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Föv. Kgy. Rendelet 16. § (4) bekezdése alapján a várakozási és korlátozott várakozási övezetek területén a tulajdonos önkormányzatok egyetértésével parkolás-gazdálkodási rendszer építhető ki. A Rendelet felhatalmazása alapján Budapest főváros VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzata, VII. Kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata és a VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzata 1999-ben létrehozták a Fővárosi Önkormányzatok Parkolási Társulását (a továbbiakban: FÖPT).
4. Az alapító önkormányzatok társulási megállapodása alapján a FÖPT nyilvános majd zártkörű pályázatot hirdetett az önkormányzatok törzsvagyonaiba tartozó közterületi fizető parkolóhelyek céljaira kialakított várakozóhelyek parkolás-gazdálkodási rendszerben történő üzemeltetésére. A pályázatot a Centrum Parkoló Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Centrum Parkoló Kft.) nyerte el, az Üzemeltetési Szerződés 2000. március 13-án került aláírásra. (Az Üzemeltetési Szerződést a Vj-176/2005/3. számú irat I. melléklete tartalmazza.)
5. 2001. május 22-én Budapest Főváros I. Kerület Budavári Önkormányzata, II. Kerület Önkormányzata, XI. Kerület Önkormányzata, XII. Kerület Önkormányzata csatlakozott a FÖPT-höz. A jelenleg hatályos Üzemeltetési Szerződést 2003. november 25-én írta alá a Centrum Parkoló Kft. és a FÖPT.
6. Az Üzemeltetési Szerződés III. része értelmében a szerződésben megjelölt várakozóhelyek parkolás-gazdálkodási rendszerének üzemeltetési joga 2009. szeptember 24-ig, az I. Kerületi Önkormányzat esetében 2001. november 27-től 2011. november 26-ig, a II., a XI. és a XII. Kerületi Önkormányzatok tekintetében 2001. május 22-től 2011. március 20-ig került átengedésre a Centrum Parkoló Kft.-nek.
7. Az Üzemeltetési Szerződés V. része alapján a Centrum Parkoló Kft. a FÖPT-öt alkotó önkormányzatok számára egységes elvek alapján garantált üzemeltetési alapidjat és a szerződés 1. számú mellékletében meghatározott egyéb díjat fizet.
8. Az Üzemeltetési Szerződés VI. rész 1. pontja szerint a Centrum Parkoló Kft. vállalta, hogy a szerződés aláírásától számított 60 napon belül egy céltársaságot hoz létre, amely kizárólag a szerződésben meghatározott feladatokat, azaz a parkoltatás üzemeltetését végzi a FÖPT-ben résztvevő önkormányzatok közterületén. Ezen szerződésben vállalt kötelezettség teljesítésére hozta létre a Centrum Parkoló Kft. a Centrum Parkoló Rendszer Kft.-t 2000. március 27-én, amelyben 2001. március 13-tól a Centrum Parkoló Kft. mellett további tag a Siemens Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
9. Az Üzemeltetési Szerződésben a felek meghatározták az újonnan létrehozandó üzemeltető társaság, a Centrum Parkoló Rendszer Kft. feladatait. A Centrum Parkoló Rendszer Kft. a szerződés alapján a Centrum Parkoló Kft.-vel együtt – saját költségükön – köteles a FÖPT-öt alkotó önkormányzatok által kijelölt parkolóhelyeket jegykiadó automatával ellátni, valamint a Centrum Parkoló Rendszer Kft. feladatát képezte a parkoltatási eszközök beszerzése, üzembe helyezése, a parkolási rendszer üzemeltetésének megkezdéséhez szükséges forgalomtechnikai munkálatok kivitelezése és a szükséges hatósági engedélyek beszerzése.

10. A 2003. január 1-jén hatályba lépő Üzemeltetési Szerződés VI. rész 3.3. pontja szerint az Üzemeltető vállalta, hogy a parkoltatás parkolási díjfizetése jegykiadó automaták használatával vagy mobil kommunikációs eszköz igénybevételével történjen.
11. A Centrum Parkoló Rendszer Kft. tekintetében meghatározásra került, hogy a parkolóórák üzemeltetéséhez szükséges központi infrastruktúrát saját költségén építse ki és folyamatos üzemeltetését, illetve elkülönült munkaszervezet foglalkoztatását biztosítsa, amely körbe központi ügyfélszolgálati iroda kialakítása és működtetése valamint a parkolász-gazdálkodási rendszerrel és a parkolóhelyek igénybevételével kapcsolatos tájékoztató anyagok, táblák biztosítása is beleértendő.
12. Az eljárás alá vont vállalkozás komplex üzemeltetési tevékenységébe jelenleg az alábbi feladatok tartoznak:
- parkoló automaták elhelyezése, folyamatos karbantartása, üzemeltetése;
 - ügyfélszolgálati feladatok (panaszkezelés, pótdíjbefizetés);
 - pénzbeszedés (az eljárás alá vont outsourcing partnerekkel végezteti);
 - ellenőrzési és szankcionálási feladatok ellátása (az eljárás alá vont outsourcing partnerekkel végezteti);
 - folyamatos kommunikáció és adatszolgáltatás az önkormányzatok és az együttműködő partnerek részére.
13. Az eljárás alá vont vállalkozás végzi a szabályellenes parkolás ellenőrzését is, a parkoló díjat nem fizető ügyfelekkel szemben pótdíjat érvényesít, további szabálytalanságok esetén az illetékes közterület-felügyeleti hatóság részére továbbítja a parkoló gépjármű adatait, amely intézkedik a kerékbilincs felszereléséről.

II.2. Az érintett piac

14. Az érintett piacot jelen versenyfelügyeleti eljárásban is az árupiac és a földrajzi piac megállapításán keresztül lehet megállapítani.
15. Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek a Fővárosi Önkormányzat, a kerületi önkormányzatok vagy egyéb szervezetek (például Kincstári Vagyonügyi Igazgatóság) tulajdonában vannak. A fővárosban a közterületi várakozóhelyek üzemeltetését az alábbi társaságok végzik:

Üzemeltető neve	Üzemeltetett várakozóhelyek elhelyezkedése
1. Fővárosi Közterületi Parkolási Társulás (a továbbiakban: FKPT)	- V. kerületben található fővárosi tulajdonú várakozóhelyek; - V. kerületben található a kerületi önkormányzat tulajdonában álló várakozóhelyek.
2. Budapesti Önkormányzati Parkolási Kft. (a továbbiakban: BÖP)	- IX. és XIII. kerületben található fővárosi tulajdonú várakozóhelyek; - IX. és XIII. kerületben lévő a kerületi önkormányzat tulajdonában álló várakozóhelyek; - VII. és VIII. kerületben

	elhelyezkedő fővárosi tulajdonú várakozóhelyek.
3. Fővárosi Közterület-fenntartó Rt. (a továbbiakban: FKF)	- XIII. kerületben a Margitsziget területén található várakozóhelyek.
4. Signelit Elektronikai és Közlekedésirányítási Műszaki Fejlesztő Rt.	- I. kerületben a Budai Vár negyedében található várakozóhelyek.
5. Centrum Parkoló Rendszer Kft.	- I., II., VI., VII., VIII., XI. és XII. kerületben a kerületi önkormányzatok tulajdonában álló várakozóhelyek.

A Centrum Parkoló Rendszer Kft. által működtetett parkoló-férőhelyek száma 2003-2005 során a következőképpen alakult:

§ 2003-ban: 32 037 db;

§ 2004-ben: 31 868 db;

§ 2005-ben: 32 543 db.

16. Az eljárás alá vont vállalkozás működési területén a közterületi fizető várakozóhelyek száma 2005-ben az alábbiak szerint alakult:

Kerületek	Centrum (saját nyilvántartása alapján)	BÖP
I. kerület	5 190	-
II. kerület	2 401	-
VI. kerület	6 641	855
VII. kerület	7 268	166
VIII. kerület	2 766	902
XI. kerület	4 145	-
XII. kerület	4 132	-
Összesen:	32 543	1 923

17. A fővárosban található ingyenes parkolásra alkalmas várakozóhelyekről viszonylag nehezen közelíthetők meg az eljárás alá vont működési területén elhelyezkedő kulcsfontosságú csomópontok, fontosabb közhivatalok stb. A fővárosban található ingyenes közterületi parkolóhelyek száma is erősen korlátozott, ezért a fogyasztók nagy része nem tudja igénybe venni parkolás céljára ezeket a várakozóhelyeket.
18. A Rendelet értelmében az eljárás alá vont vállalkozás működési területén is működnek P+R várakozóhelyek, amelyek tömegközlekedési járművek megállóhelye vagy végállomása közelében létesített, napi 24 órában működő, bekerített és őrzött területnek minősülnek. Tekintettel arra, hogy a Rendelet maga határozza meg a P+R várakozóhelyek létesítési helyeit, ezen kör nem egyezik meg az eljárás alá vont által működtetett közterületi várakozóhelyekkel.
19. Funkciójukat tekintve a P+R várakozóhelyek csak korlátozott mértékben tekinthetők a közterületi fizető várakozóhelyek helyettesítőinek, mert bizonyos fogyasztók szempontjából a parkolás helye tekinthető meghatározónak, ily módon a fogyasztó

úticéljától relatíve messzebb elhelyezkedő vagy drágábban és hosszabb távra igénybe vehető közterületen kívüli vagy P+R várakozóhelyek nem jelentenek reális alternatívát.

20. A Centrum Parkoló Rendszer Kft. által üzemeltetett közterületi fizető várakozóhelyek bizonyos ügyfelek szempontjából nem helyettesíthetők az érintett kerületben működő más, közterületen kívüli parkolási lehetőségekkel (például mélygarázsok, parkolóházak, üres telkek), bár elhelyezkedésüket tekintve elképzelhető, hogy közel esnek a fogyasztó úti céljához, azonban az igénybevétel egyéb feltételei (ár, az igénybevétel meghatározott minimum ideje, esetenként a 18 és 8 óra közötti fizetési kötelezettség) miatt kedvezőbb számukra a kerületi önkormányzatok tulajdonában álló közterületi fizető várakozóhelyeken parkolni.
21. Az alábbi táblázat a Hungaropark Magyar Parkolási Szövetség adatai alapján mutatja be az őrzött P+R, valamint a közterületen kívüli fizetőhelyek számát a fontosabb kerületekben.

Kerületek	P+R*	Parkolóház, egyéb*		
		parkolók száma	hely	átlag díj Ft/h
I.	Batthyány tér, alsó rakpart: 141; felső rakpart: 143; Déli-pu., Kuny Domonkos u.: 97	4	559	232
II.	Margit híd, budai hídfő: 65; Hűvösvölgyi út: 50; Hidasz u.: 76.; Pesthidegkút, Báthory u.: 12.; Hűvösvölgy, BKV végállomás: 108;	14	2 449	144
VI.	-	19 / 11**	1 189 / 947**	171
VII.	-	23 / 10**	2096 / 1853**	110
VIII.	Nagyvárad tér: 194; Verseny u.: 160;	13	815	109
XI.	-	14	1007	135
XII.	-	4	1700	175
Összesen:	1.106	91 / 70	9.815 / 9.330	153

Megjegyzések:

* Hungaropark Magyar Parkolási Szövetség adatai, forrás:

<http://www.hungaropark.hu/parkingfo/plehetosegekbpen/kozterkivul/kozterkivul.htm> .

** Kerületi önkormányzatok adatai

22. A táblázat adataiból látható, hogy a P+R parkolóhelyek száma 1.106, a parkolóházak kevesebb mint 10.000 férőhelyet képesek biztosítani a FÖPT-öt alkotó önkormányzatok, vagyis az I., II., VI., VII., VIII., XI. és XII. Kerületi önkormányzatok területén. Az együttesen 11 ezernél kevesebb férőhely nem csupán elhelyezkedésénél, hanem mennyiségénél fogva sem alkalmas arra, hogy az eljárás alá vont működési területén parkoló összes fogyasztó számára parkolási alternatívát nyújtson.
23. Az eljáró Versenytanács előzetes álláspontja szerint a jelen eljárásban érintett piacnak a közterületi várakozó helyek igénybevételének ellenérték fejében történő biztosítása (árupiac) tekinthető a FÖPT-öt alkotó önkormányzatok, vagyis az I., II., VI., VII., VIII., XI. és XII. Kerületi önkormányzatok területén (földrajzi piac).

II.3. Az érintett piacra irányadó jogszabályi háttér

24. A Centrum Parkoló Rendszer Kft. a parkolás-gazdálkodási rendszer üzemeltetését a 2005. július 1-jétől hatályos a Budapest főváros közterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. Rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján végzi.
25. A Rendelet a fővárosban található közterületeket védett övezetekre, várakozási övezetekre, fizető várakozóhelyekre, őrzött fizető P+R várakozóhelyekre, valamint kizárólagos használatú várakozóhelyekre osztja.
26. A Rendelet 2. §-a szerint a védett övezet az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés n) pontjában meghatározott módon kijelölt, és a Rendelet 1. számú mellékletével megállapított olyan terület, ahová a behajtás, továbbá ahol a várakozás feltételekhez kötött, azaz csak megfelelő hozzájárulás esetén engedélyezett.
27. A Rendelet 17. §-a értelmében várakozási övezet a KRESZ 17. § (1) bekezdés e/2) pontjában meghatározott módon kijelölt, és a Rendelet 3. számú mellékletével megállapított, olyan körülhatárolt terület, amely munkanapokon 8.00 és 18.00 óra között, díjfizetés ellenében, legfeljebb 3 vagy 4 óra időtartamig vagy időtartam korlátozás nélkül használható várakozásra.
28. A Rendelet 18. § (1)-(3) bekezdései szerint a várakozási övezetek területén a tulajdonos önkormányzatok egyetértésével parkolás-üzemeltetési rendszer építhető ki, illetve amennyiben a várakozási övezetben a közúti várakozóhelyek száma a négyszázat meghaladja, várakozási díj csak parkolás-üzemeltetési rendszer felállítása és üzemeltetése mellett szedhető, amennyiben pedig a kétezret meghaladja, a kerületi önkormányzat rendeletében a várakozási övezetet összefüggő területenként zónákra oszthatja.
29. A Rendelet 19. §-a szerint a várakozási övezetek területén, közúti várakozóhelyen – meghatározott kivételekkel – csak
 - a) a Rendeletben meghatározott várakozási díj rendelet szerinti megfizetése ellenében,
 - b) lakossági várakozási hozzájárulással,
 - c) gazdálkodói várakozási hozzájárulás alapján a díj Rendelet szerinti megfizetésével,
 - d) egészségügyi várakozási hozzájárulással,
 - e) rendészeti szervek behajtási és várakozási hozzájárulásával,szabad várakozni.
30. A Rendelet 21. § (1)-(3) bekezdései alapján a várakozási díjat a díjövezetben elhelyezett parkolójegy kiadó automatánál, a megállást követően haladéktalanul, külön felhívás nélkül, vagy mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer használata esetén annak megindításával, a megállást követően haladéktalanul, külön felhívás nélkül vagy kézi beszedésű parkolójeggyel kell megfizetni.
31. A minimálisan fizetendő várakozási díj az adott területen érvényes díj alapján számított 15 percnél megfelelő összeg. Várakozási díjfizetés esetén legfeljebb az időtartam korlátozásnak megfelelő ideig lehet várakozni, az övezetre meghatározott időtartam lejártá

után pedig a gépjárművel a várakozóhelyet el kell hagyni, a várakozási időtartam ismételt díjfizetéssel sem hosszabbítható meg.

32. A Rendelet 27. § (1) bekezdése szerint a fizető várakozóhelyek a védett övezetek és a várakozási övezetek területén kívül eső, a KRESZ 17. § (1) bekezdésének e) pontjában meghatározott módon kijelölt olyan közúti várakozóhelyek, ahol a jelzőtáblán vagy a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán felirat jelzi, hogy a várakozás díjfizetéshez kötött.
33. A Rendelet 28. § (1) és (2) bekezdése értelmében a fizető várakozóhelyeken csak a Rendeletben meghatározott díj megfizetése ellenében szabad várakozni, melyet parkolójegy kiadó automatánál váltott parkolójeggyel vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer használatának esetén annak megindításával a várakozás megkezdésekor haladéktalanul, külön felhívás nélkül, illetve kézi díjbeszedésű parkolójeggyel kell megfizetni.
34. A Rendelet 29. § (1) bekezdése szerint az őrzött, fizető P+R várakozóhely a KRESZ 2. számú függelékének v) pontjában meghatározott módon kijelölt, tömegközlekedési járművek megállóhelye vagy végállomása közelében létesített, napi 24 órában működő, olyan bekerített és őrzött terület, ahol a várakozás a Rendeletben meghatározott mértékű díj megfizetéséhez kötött.
35. A Rendelet 30. § (1) bekezdése szerint a kizárólagos használatú várakozóhelyek a KRESZ 15. § (1) bekezdés b) pontjának meghatározott módon kijelölt olyan közúti várakozóhelyek, ahol a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán lévő felirat jelzi, hogy a várakozási tilalom a járművek meghatározott körére nem terjed ki.
36. A várakozási övezetekben a közúti várakozóhelyeken, illetve a fizető várakozóhelyeken a parkolásüzemeltető jogosult a Rendeletben meghatározott díjfizetési feltételekkel történő várakozást ellenőrizni, valamint a díjat, a díjkülönbözetet és a pótdíjat a tulajdonos önkormányzat felhatalmazása alapján beszedni (41. § (1) és (4) bekezdés). A Rendelet értelmező rendelkezései szerint a parkolásüzemeltető olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely a tulajdonos önkormányzat által kötött megállapodás alapján saját nevében jogosult a parkolási díjak és pótdíjak beszedésére, beleértve az utólagos igényérvényesítést is. A parkolásüzemeltető ezen jogosultságát átruházhatja. (61. § h) pont).
37. Budapest főváros területén az egyes parkolási-gazdálkodási rendszert üzemeltető vállalkozások által kibocsátott parkolókártyák nem kompatibilisek egymással, vagyis az egyik társaság által kibocsátott kártya nem használható fel a másik társaság működési területén elhelyezett automatáknál.
38. A parkolás-üzemeltetési rendszer feltételeit a Rendelet 6. számú melléklete tartalmazza. Így területi feltételei alapján a rendszer olyan összefüggő közút-, illetve közterület-hálózat, amelynek terhelése parkolási igény tekintetében hosszú távon folyamatosan meghaladja a kínálat mértékét, s az adott terület határán belül lévő valamennyi fővárosi és kerületi önkormányzati közutat és közúti várakozóhelyet magában foglalja. A rendszer technikai feltételei között határozza meg a Rendelet az egységes mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer használatát is, amelyet a Fővárosi Önkormányzat Rendeletében kötelezővé tesz, s

a kihirdetésétől számított 180 napon belül a parkolás üzemeltető szervezetek kötelesek alkalmazni. E feltételek hatályba lépéséről külön rendelet szól.¹

II.4. A vizsgált magatartás

39. Az eljárás alá vont vállalkozás működési területén a 2005. június 1-től² 2006. július 1-ig³ tartó időszakban a várakozási övezetekben elhelyezett jegykiadó automatáknál készpénz fizetésével, egységes parkolókétyák (ún. chipkétyák) használatával és mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer útján lehetett a parkolási szolgáltatás díját kiegyenlíteni.
40. Ha az autóvezető a jegykiadó automatáknál történő készpénzes fizetést választja, 5 Ft-onnál nagyobb címletű érmék bedobásával egyenlítheti ki a parkolás ellenértékét. A fogyasztónál ilyenkor járulékos költség nem merül fel. Hosszabb idejű parkoláshoz viszonylag nagy mennyiségű érme bedobása szükséges. A készpénzes fizetés további hátránya, hogy a parkolási idő hosszát nehéz pontosan megbecsülni, ezért viszonylag gyakori a túlfizetés, illetve előfordul, hogy a bedobott összeg nem fedezi a parkolás tényleges időtartamát, amivel a vezető bírságnak teszi ki magát.
41. Az eljárás alá vont vállalkozás működési területén 757 darab Siemens Prisma 5 típusú automata alkalmas a chipkétyák leolvasására, amelyeket a Centrum Parkoló Rendszer Kft. ügyfélszolgálatán 5, 10 és 30 ezer Ft-ért vásárolhatják meg a lakossági felhasználók. A chipkétyák újratölthetők a névértéken felül 1250 Ft letéti díj megfizetése ellenében, amely a kétya lejáratá után visszafizetésre kerül.
42. Az intézményi parkolókétyákat az önkormányzatok által kiadott, ún. intézményi várakozási hozzájárulással rendelkező ügyfelek vásárolhatják meg, amelyekhez maximálisan 50 %-os mértékű kedvezmény társul.
43. A parkolási díj mobiltelefonos díjfizetési rendszer útján is megfizethető. A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer igénybevételenek feltétele, hogy az ügyfelek az ügyfélszolgálaton szerződést kössenek a Centrum Parkoló Rendszer Kft.-vel, majd mobiltelefonon keresztül SMS-ben rendelkezzenek a parkolás idejéről, amelynek alapján mobiltelefonon keresztül történjék a díjfizetés ütemezése is. (Az eljárás alá vont mobil parkolási üzletszabályzatát a Vj-176/2005/3. sz. irat III. sz. melléklete tartalmazza.)
44. Az eljárás alá vont vállalkozás a FÖPT-öt alkotó kerületi önkormányzatokkal kötött Üzemeltetési Szerződés VI. rész 3.3. pontja értelmében 2003. január 1-jétől lett volna köteles a parkolási díjfizetés mobil kommunikációs eszköz útján történő biztosítására, amely kötelezettségének ténylegesen 2005. június 1-jétől tett eleget. A rendszer bevezetését a társaság elsősorban a szolgáltatás minőségének, kényelmi színvonalának emelése érdekében tartotta indokoltnak a korábban használt díjfizetési módok fenntartása mellett. A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer feltételei mind a szolgáltató honlapján, mind az ügyfélszolgálati irodán megismerhetők.
45. A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszerben a parkolni szándékozó a szolgáltatás igénybevétele a társaság ügyfélszolgálati irodájában köteles először szerződést kötni,

¹ A 36/2006 Fővárosi Közgyűlési rendeletet 2006 július 14-én fogadták el és csak 180 nap után 2007-ben, tehát csak a jelen eljárásban vizsgált időszakot követően lépett hatályba

² Eljárás alá vont ekkor vezette be a parkolási díj mobil kommunikációs eszköz útján való megfizetésének lehetőségét (vö. 44. pont).

³ Ekkortól veszi át a mobil kommunikációs eszköz útján való fizetés intézését az Első Mobilfizetés Elszámoló Zrt. (vö. 73. pont.)

amelynek díja 5000 forint, mely összegből 3750 forint a parkolásra fordítható. A szerződés keretében rögzítésre kerül a parkolni kívánó gépjármű rendszáma, valamint azon telefonszámok, amelyekről igénybe kívánják venni a szolgáltatást. Az aláíráskor a szolgáltató az ügyfél rendelkezésére bocsátja a szerződést, a szolgáltatásra vonatkozó Üzletszabályzat egy példányát, valamint annak mellékletét. A szolgáltatás igénybe vétele kizárólag előzetesen feltöltött egyenleg esetén lehetséges. Az egyenleg feltölthető az ügyfélszolgálati irodán készpénzfizetéssel, vagy banki átutalás útján.

46. Az egyedi azonosító matricával ellátott gépjármű tulajdonosa a parkolás megkezdését a szolgáltató által megjelölt telefonszámra küldött SMS-sel jelzi, a parkolás megindításáról pedig a szolgáltató, az igénybevevő által fizetendő üzenettel visszaigazolást küld, ekkor indul a parkolás.⁴
47. A parkolás leállítása hasonló módon, SMS küldésével kezdeményezhető, amelyről a szolgáltató visszaigazolást küld, kivéve a határozott idejű parkolás esetén, amikor a parkolás a megadott idő lejártát követően automatikusan leáll⁵, bár erről is kérhető visszaigazolás a szolgáltatótól. A közterületi parkolás igénybevételeért az ügyfél a mindenkor hatályos fővárosi közgyűlési parkolási rendelet szerinti díjat, míg a szolgáltatás folyamán küldött és fogadott SMS-ekért a társaság által kiadott díjtáblázatban meghatározott díjat köteles fizetni.
48. Az Üzletszabályzat 1. számú melléklete a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer egyes szolgáltatási díjait az alábbiak szerint határozza meg:

Alapszolgáltatások	Szolgáltatás árai
<i>1. Parkolás indításának visszaigazolása</i>	<i>16,50 Ft/alkalom</i>
<i>2. Határozatlan idejű parkolás lezárásának visszaigazolása</i>	<i>16,50 Ft/alkalom</i>
<i>3. Feltöltés visszaigazolása (kivéve CP pénztári befizetés)</i>	<i>16,50 Ft/alkalom</i>
Választható szolgáltatások	
<i>1. Parkolási idő lejártának visszaigazolása (határozott idejű parkolás esetén)</i>	<i>16,50 Ft/alkalom</i>
Prémium szolgáltatások	
1. Jelzés, ha a felhasználható összeg a meghatározott limit alá csökken	19,50 Ft/alkalom
2. Jelzés, ha a parkolás 15 perc múlva lejár	19,50 Ft/alkalom
3. Jelzés, ha a parkolási esemény a meghatározott összeghatárt túllépte	19,50 Ft/alkalom
4. Rendszeres egyenlegközlés	19,50 Ft/alkalom
5. Jelzés, ha az ügyfél által megadott adatok hibásak	19,50 Ft/alkalom
Egyéb szolgáltatások	
1. Eseti egyenlegkérdés	19,50 Ft/alkalom
2. Részletes kimutatás (rendszám + havi használt díj)	120 Ft/gépjármű
3. Részletes kimutatás (rendszám + részletes eseménylista + díj)	200 Ft/gépjármű
4. Számlaküldési díj	120 Ft

⁴ Ha a parkolás igénybe vételét visszaigazoló SMS egy percen belül nem érkezik meg az ügyfél készülékére, a parkolást a rendszer nem indítja el.

⁵ A parkolás leállása alatt azt kell érteni, hogy a felek között az adott várakozóhely használatára vonatkozó határozott idejű jogviszony – a határozott idő letelte miatt - automatikusan megszűnik.

II.5. A konkurens vállalkozás által alkalmazott módszer

49. A Centrum Parkoló Rendszer Kft.-ével azonos elven működő mobiltelefonos díjfizetésű parkolási rendszer, az ún. ParkTel rendszer Budapesten a VI., VII., VIII., IX. vagy XIII. kerületben a BÖP üzemeltetésében lévő parkolóhelyeken, valamint 17 vidéki városban⁶ működik.
50. A BÖP 2002. október 10-étől léptette életbe működési területein a ParkTel rendszert. A ParkTel rendszer működési feltételei közel azonosak a Centrum Parkoló Rendszer Kft. rendszerével. A parkolási díj mértéke itt is megegyezik a Rendeletben meghatározottakkal. Különbségként jelentkezik, hogy szerződéskötéskor a befizetési minimum 3000 Ft, amely teljes összegben a parkolásra fordítható. A feltöltés 1000 forinttól bármennyi lehet. Megfelelő egyenleg esetén, bármely városban regisztrálta magát az ügyfél, a rendszerben lévő valamennyi városban felhasználhatja azt.
51. A BÖP ParkTel rendszere keretében 2005. márciusától áttértek a rendszer ISDN alapú működtetésére, ami azt jelenti, hogy a korábbi parkolási körzet mobilszáma helyett egy 06-80-as kezdetű ingyenes zöld számot kell felhívni, ahol hangbemondással értesítik az ügyfelet a parkolás elindításáról vagy leállításáról. A parkolás-indítási, -leállítási és információkérési hívások az autósok mobilszámláját zöld számként nem terhelik. Az előre befizetett díjből bruttó 10 forintot vonnak le a parkolás megkezdését visszaigazoló SMS küldésért, míg a befejezést visszaigazoló, valamint információs SMS-ekért bruttó 20 forintot. A ParkTel rendszerben a parkolást lezáró SMS szolgáltatás lemondható, ilyen esetben azonban az ügyfél nem kap értesítést arról, hogy a rendszer maga zárta le a parkolást. A visszaigazolások díját tehát a BÖP ParkTel rendszere ugyanúgy áthárítja a fogyasztókra, a lezárás esetében e szolgáltatás azonban – szemben az eljárás alá vont által alkalmazott megoldással – a fogyasztók számára opcionális.
52. Az eljárás alá vont vállalkozás működési igényeinek nem felelt meg a BÖP által használt ParkTel rendszer, ezért szakmai indokok alapján döntöttek más mobiltelefonos díjfizetési rendszer kialakításáról.

III.

A vizsgálati jelentés

53. A vizsgáló a mobiltelefonos díjfizetési rendszer során az eljárás alá vont által meghatározott szerződéskötési díj, valamint a parkolási szolgáltatás megkezdésekor kötelezően fogadandó visszaigazoló SMS esetében – jogsértés hiányában – javasolta a Tpv. 77. § (1) bekezdés j) pontja alapján a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését.
54. A mobiltelefonos díjfizetési rendszer során az eljárás alá vont által meghatározott, a parkolási szolgáltatás lezárásakor kötelezően fogadandó visszaigazoló SMS esetében a vizsgáló javasolta annak megállapítását, hogy ez a szolgáltatási feltétel alkalmas a Tpv. 21. § a) pontjában meghatározott tilalom megsértésére.
55. A vizsgáló álláspontja szerint amennyiben az eljárás alá vont vállalja, hogy a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának határozathozatala előtt az általános szerződési feltételeit úgy módosítja, hogy opcionálissá teszi a fogyasztók részére a parkolás lezárásakor kötelezően fogadandó visszaigazoló SMS-ek igénybevételét, a Gazdasági

⁶ Ajka, Baja, Balatonfüred, Debrecen, Eger, Gyöngyös, Kaposvár, Keszthely, Kiskunhalas, Nagykanizsa, Miskolc, Ózd, Székesfehérvár, Szekszárd, Tapolca, Veszprém, Zalaegerszeg

Versenyhivatal Versenytanácsa a Tpv. 75. §-ának (1) bekezdésére tekintettel rendelje el az eljárás szünetelését.

56. A szünetelés eredménytelen eltelte, vagy a szerződési feltétel önkéntes módosításának vállalása hiányában a vizsgáló javasolta a kifogásolt szerződési feltétel törvénybe ütközésének megállapítását, valamint az eljárás alá vont eltiltását a szerződési feltétel alkalmazásának további folytatásától, a Tpv. 77. §-a (1) bekezdése d) és f) pontjainak megfelelően. A kifogásolt magatartás jogsértő jellegének megállapítása esetén bírság kiszabására a vizsgáló nem tett indítványt.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

A gazdasági erőfölény kérdéséhez

57. Az eljárás alá vont szerint a közterületen várakozó autók többsége a Rendelet által biztosított oknál fogva nem fizet parkolási díjat. Ilyenek például az ingyenes lakossági engedélyek, mozgáskorlátozottak részére biztosított engedély alapján parkolók. Az ingyenes lakossági engedélyek száma 2005-ben 41 676 volt a Centrum Parkoló Rendszer Kft. által üzemeltetett 32 543 férőhelyre, a mozgáskorlátozott engedélyek számáról azonban sem a társaságnak, sem más hatóságnak nincs pontos nyilvántartása.
58. Az eljárás alá vont előadta, hogy a Rendelet betartását köteles ellenőrizni, a díjfizetés nélküli várakozás jogszerűségét is vizsgálhatja, ezért minden egyes közterületen várakozó jármű engedélyét – amely matricával van jelölve a szélvédőn – ellenőrzik, az így várakozó járművek száma és a várakozás ideje azonban nem regisztrálható. Tapasztalatuk szerint azonban egyes belső kerületekben, üzemidőben szinte alig van szabad várakozóhely, tehát a parkolóhelyek kihasználtsága megközelíti a 100 %-ot, az ún. fizető kihasználtság azonban legfeljebb 30 %-os mértékű.
59. Az eljárás alá vont megítélése szerint a közterületen kívüli várakozóhelyek esetében általában magasabbak a parkolási szolgáltatási díjak, amiért azonban egyéb járulékos szolgáltatásokat is nyújtanak, például őrszolgálatot, emellett a díjfizetés időszaka az éjszakai parkolásra is kiterjed. Ennek ellenére mind a közterületen kívüli parkolász-üzemeltetőket, így a belvárosi parkolóházakat és a nyilvános szállodai parkolóhelyeket, mind az ún. P+R parkolókat a lehetséges versenytársaiknak tekintik.
60. A társaság becslése szerint azokban a kerületekben, ahol az üzemeltetési szerződés alapján tevékenykednek a parkolási lehetőségek a következők szerint alakulnak: a közterületi várakozóhelyek közül a Rendelet szerinti, kezelésükbe tartozó fizető férőhelyek 50%-ot, a díjfizetés nélküli férőhelyek kb. 45%-ot, míg a P+R férőhelyek az összes közterületi férőhely 5%-át teszik ki. A közterületen kívüli várakozóhelyek általában magántulajdonban álló mélygarázsok, parkolóházak, belső telkeken kialakított fizető helyek, számuk a működési területükön eléri a 140-et, a férőhelyek meghaladják a 10 000 darabot. Összegezve, a társaság becslése szerint a működési területük által lefedett hét kerületben a parkolóhelyek 40%-át üzemeltetik. Eljárás alá vont állította, hogy nincs gazdasági erőfölényben.

Szerződés-kötés – szerződés-kötési díj

61. A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer bevezetése kapcsán a Centrum Parkoló Rendszer Kft. előadta, hogy a társaság a főváros hét kerületében végzi tevékenységét, amelyek területén különböző, eltérő díjszabású fizetési zónák kerültek kijelölésre, ezért az információk teljes körű megismertetése érdekében az ügyfelek tájékoztatása álláspontjuk szerint írásbeli megállapodás formájában indokolt. A társaság szerint az így kötött megállapodások mindkét fél érdekeit szolgálják, ezt segíti elő a rendszerhez készült üzletszabályzatuk is, amely alkalmazására a társaságot egyébként semmilyen jogszabályi rendelkezés nem kötelezi, csupán az ügyfelek tájékoztatása céljából készült, és a szerződési csomag részét képezi. A Hirdetményben közzétett szerződés-kötési díj alapját így az ügyfelek rendelkezésére bocsátott papíralapú dokumentumok előállításának költsége képezi, amely költségek a szolgáltatás indulásakor - tekintettel arra, hogy az igénybe vevők köre szűk - arányaiban jelentős többletterhet jelentenek.

Parkolásindítást igazoló SMS

62. A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszerben a szolgáltatás igénybevételét megerősítő, visszaigazoló SMS-ek indokoltságát azzal magyarázták, hogy a parkolni szándékozónak mindenképpen kell egy explicit megerősítés arról, hogy a díjfizetésüket a parkolás üzemeltető tudomásul vette, és a központi, „virtuális” parkolóórát az adott jármű számára elindította. Ez az SMS-forgalom - álláspontjuk szerint - tiszta jogi helyzetet eredményez, hiszen a megkötött szerződés mellett a konkrét virtuális szolgáltatás igénybevételét vagy elmaradását igazolja, így az esetlegesen felmerülő vitás kérdések rendezését is szolgálhatja. A jelenleg ismert és elfogadott automatán keresztül történő fizetés esetében ez az eljárás azzal analóg, hogy a parkoló-automatába nem elég az érme bedobása vagy a kártya creditjének levonása, hanem az ezt megerősítő jegyet is el kell helyezni a gépjárműben. Másrészt a GSM operátorok egyike sem garantálja az SMS-ek célba érését, illetve ha az mégis célba ér, annak feldolgozása is szükséges, ami szintén bizonytalan, hiszen minden informatikai rendszernek lehetnek olyan elemei, amelyek meghibásodnak.

63. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az SMS küldése során meg kell különböztetni a parkolni szándékozó mobiltelefonja és a GSM operátor közötti vonatkozást a GSM operátor és a rendszer üzemeltetője közötti vonatkozástól, mivel ezek a GSM operátorok sem feltétlenül azonosak a parkolni szándékozó mobiltelefonjától függően, a GSM operátorok közötti vonatkozást is. Így amikor a parkolni szándékozó SMS-t küld a parkolás igénybevételére, csak a közte és a GSM operátora közötti kapcsolat teljesüléséről győződhet meg, arról azonban nem, hogy a saját GSM operátora és a rendszerüzemeltető GSM operátora közötti, valamint a rendszerüzemeltető GSM operátora és a rendszer üzemeltetője közötti kapcsolat létrejött-e.

64. Az eljárás alá vont szerint a rendszer még az ügyfél által küldött SMS sikeres üzemeltetőhöz jutása esetén is rejthet magában további hibalehetőségeket. Ilyen eset lehet, ha az ügyfél olyan zónára hivatkozik, amely nem létezik, a rendszámát helytelenül adja meg, vagy olyan gépjárműre hivatkozik, amely nem létezik a nyilvántartásban, vagy a rendszám nem a parkolni szándékozó telefonszámához tartozik, esetleg a számláján nincs elegendő fedezet.

A parkolás befejezését igazoló SMS

65. Mindezek alapján az eljárás alá vont álláspontja szerint a parkolni szándékozó ügyfél és az üzemeltető számára egyaránt az jelenti a megnyugtató megoldást, ha a parkolás indításáról megerősítést kap, amely egyébként további információkat is tartalmazhat (pl. mikor jár le a parkolása, mennyi az aktuális egyenlege, stb.).
66. A parkolási szolgáltatás során szintén kötelezően igénybeveendő SMS-ek másik fajtájával kapcsolatban az eljárás alá vont kifejtette, hogy a befejezést visszaigazoló SMS-ek alkalmazását a parkoló ügyfelek és a társaság között kialakult számos díjfizetési jogvita indokolta. Jelenleg ugyanis vitatott, hogy az egyes eljárásokban a bíróság kire terheli annak bizonyítását, hogy az igénybevett és kifizetett parkolási idő mikor járt le, és a jogosulatlan parkolás mely időponttól kezdődött. Ennek érdekében a társaság jelenleg kötelezővé teszi ezek igénybevételét.
67. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a határozatlan idejű parkolási szolgáltatás igénybe vétele esetén a tranzakció lezárásáról szóló értesítést elméletileg lehetne opcionálisan biztosítani, azonban ez esetben is fenntartható, hogy a mobilszolgáltatók nem képesek 100%-os biztonsággal garantálni az SMS-ek forgalmát, illetve adódhatnak olyan egyéb helyzetek (pl. térerő hiánya), amikor az ügyfél sincs abban a helyzetben, hogy ezt eredményessé tegye. Ilyenkor azonban az ügyfél jogosan azt gondolja, hogy parkolását lezárta, amiről azonban az üzemeltető nem értesül, erről dokumentáció egyik félnél sem készül, a számítógépes rendszer pedig tovább terheli a díjfizetés kötelezettségét az ügyfélre, mely végül további jogvitákhoz vezet.
68. Az eljárás alá vont képviselői a versenyfelügyeleti eljárás során úgy nyilatkoztak, hogy amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a fenti, valamint a későbbiekben benyújtandó indokok ellenére is a visszaigazoló SMS-ek kötelező igénybevételét a Tpv-t-be ütközőnek értékeli, mérlegelés tárgyává teszik, hogy azok opcionálisan igénybe vehető szolgáltatásként való alkalmazása összeegyeztethető-e a társaság érdekeivel, s ennek megfelelően a versenyfelügyeleti eljárás során a későbbiekben vállalják-e a feltételek megváltoztatását. Az eljárás során tett, későbbi keltezésű tájékoztatásuk során azonban azt nyilatkozták, hogy – elsősorban az ügyfelek érdekében – e szolgáltatás opcionálissá tételét nem tudják biztosítani.
69. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy senkit nem kötelez arra, hogy határozatlan idejű parkolásra kössön szerződést, illetve a mobiltelefonos parkolási díjfizetési parkolási rendszer igénybe vétele sem kötelező, valamint a határozott idejű parkolás esetében pedig a tranzakció lezárására vonatkozó értesítés opcionálisan van az ügyfelek részére biztosítva.

Az SMS díja

70. Az eljárás alá vont a 2005. november 8-án kelt, Vj-176/2005/3. számú nyilatkozatában egyebekben előadta, hogy a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer kialakítását társaságuk közel 32 millió forintos beruházással valósította meg, további számításaik szerint az üzemeltetés költsége éves szinten meghaladhatja a 16 millió forintot. Beruházási tervükben a szükséges hardvereszközök amortizációja miatt hároméves megtérüléssel számoltak, ennek megfelelően a 2005-2007. között tervezett 890 ezer darab tranzakcióra, azaz 1 780 000 darab SMS-re jutó beruházási költség 32 000 000 Ft / 1 780 000 db, azaz

17,98 Ft/SMS lesz, üzemeltetési költsége pedig a 16 000 000 forintos költség 3 éves megtérülésével számolva 26,97 Ft üzemeltetési költséget eredményez SMS-enként. Ehhez számítandó a mobilszolgáltatók által számlázott átlagos 11,5 forintos SMS díj, ami így együttesen számításaik szerint 56,45 forintos költséget eredményez, míg az ügyfelekre csak az SMS mobilszolgáltatóknak fizetendő díja került áthárításra.⁷

71. Az eljárás alá vont előadta, egyes mobilszolgáltatókkal kötött szerződések alapján végül a Centrum Parkoló Rendszer Kft. a következő díjakat volt köteles fizetni egy SMS után 2005. évben:
- Vodafone hálózatába: nettó 14,7 Ft + 25% ÁFA
 - Pannon GSM hálózatába: nettó 11,5 Ft + 25% ÁFA
 - T-Mobile hálózatába: 100 000 darab SMS-küldés alatt nettó 9,75 Ft + 25% ÁFA
 - külföldi számra történő SMS-küldés esetén: nettó 40 Ft + 25% ÁFA.

Az eljárás alá vont szerint ezek súlyozott számtani átlaga 10,87 Ft + 25% ÁFA a 2005. július 1-től 2005. december 31-ig terjedő időszakra. A társaságuk által érvényesített díj azonban egy tranzakciósámra vetítve határozott idejű parkolás esetén 12,80 Ft + ÁFA, azaz bruttó 16 Ft. Álláspontjuk szerint amennyiben egyéb költségek nem merülnének fel, még az elérhető 17,7%-os haszonkulcsuk sem tekinthető indokolatlannak.

72. Az eljárás alá vont előadta, hogy a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszerből csekély árbevételt realizált a 2005. évben, a szolgáltatás ráfizetéses. Álláspontjuk szerint amennyiben ez a tendencia tartós marad, akkor felülvizsgálják, hogy indokolt-e bővíteni a meglévő fizetési lehetőségeket az autós társadalom részére, azaz a jelenlegi pénzürmés és chipkártyás fizetési rendszert kiegészíteni a mobiltelefonos díjfizetés lehetőségével.

V.

Változás a mobiltelefonos parkolási rendszer üzemeltetésében

73. 2006. július 1. napjától kezdődően az Első Mobilfizetés Elszámoló Zrt. országos mobiltelefonos parkolási rendszert alakított ki a korábban a Centrum Parkoló Kft. és a Budapesti Önkormányzati Parkolási Kft. területén működő rendszerek egységesítésével és fejlesztésével.

VI.

Irányadó versenyjogi szabályok

74. Tekintettel arra, hogy a versenyfelügyeletei eljárás 2005. 10. 12-én indult, az eljárásra az 1996. évi LVII. törvénynek a 2005. LXVIII. törvény által megvalósított módosítások előtti szövegét kell alkalmazni.
75. A Tptv. 14. §-a alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni.

⁷ Figyelemmel arra, hogy az egyes mobilszolgáltatók eltérő díj megfizetését írják elő egy-egy SMS küldésre, az eljárás alá vont által elvárt egységes díj mértéke lehet több és lehet kevesebb is annál, amibe az eljárás alá vontnak kerül az SMS. 2005 év második félévében eljárás alá vontnak összességében 100.000.- Ft-ot el nem érő nyeresége képződött az SMS díjkülönbségekből (vö. Vj-176/2005/14).

76. A Tpv. 22. § (1) bekezdése értelmében gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.
77. A Tpv. 22. § (2) bekezdése alapján a gazdasági erőfölény megítéléséhez vizsgálni kell különösen, hogy az érintett piacra való belépés és az onnan történő kilépés milyen költségekkel és kockázattal jár, illetve milyen jogi, műszaki, gazdasági feltételek megvalósítását igényli, az eljárás alá vont vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét és annak alakulását. A gazdasági erőfölény megítéléséhez ezen felül vizsgálni szükséges az érintett piac szerkezetét, a piaci részesedések arányát, a piac résztvevőinek magatartását, valamint az eljárás alá vont vállalkozásnak a piac alakulására gyakorolt gazdasági befolyását.
78. A Tpv. 21. § a) pontja értelmében tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen az üzleti kapcsolatokban tisztességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni.
79. A Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljáró Versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az eljárást megszünteti, ha nem látja indokoltnak annak folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyfél a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el.

VII.

A Versenytanács álláspontja

A gazdasági erőfölény

80. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Centrum Parkoló Rendszer Kft. a vizsgált magatartás 2005. június 1. napjától 2006. július 1. napjáig tartó időszaka alatt a Tpv. 22. §-a értelmében gazdasági erőfölényben volt az érintett piacon.
81. Az eljáró versenytanács a gazdasági erőfölény fennállásának megállapításához figyelembe vette, hogy a Centrum Parkoló Rendszer Kft. a FŐPT-öt alkotó kerületi önkormányzatokkal kötött Üzemeltetési Szerződése által határozott időre szóló kizárólagos jogosultságot szerzett az érintett kerületi önkormányzatok területén a kerületi önkormányzatok tulajdonában álló közterületi várakozóhelyeken parkolási szolgáltatás díjfizetés fejében történő nyújtására. Ez már önmagában megnehezíti, gyakorlatilag kizárja az érintett piacra való belépést. A szolgáltatás nyújtásához az eljárás alá vont vállalkozás számára is jelentős beruházásra volt szükség. Ugyanilyen nagyságrendű – vagy a korábbi piaci jelenlét hiánya miatt még jelentősebb – beruházást kellene megvalósítson a piacra betörni szándékozó, mindezt annak ismeretében, hogy kicsi az esély arra, hogy a kerületi önkormányzatok felmondják az eljárás alá vont vállalkozással kötött szerződésüket. Az ismertetett jogi és gazdasági körülményekre tekintettel az érintett piacra való belépés a határozott idejű szerződés letelte előtt gyakorlatilag lehetetlen.

82. Nem fogadta el az eljáró versenytanács a Centrum Parkoló Rendszer Kft. állítását, mely szerint a működési területük által lefedett hét kerületben a parkolóhelyek⁸ 40%-át üzemeltetik csak, hiszen ezt az alacsony becsült részesedést az ingyenes várakozóhelyek, a P + R parkolók és a nem közterületi (pl. mélygarázs, parkolóház) várakozóhelyek figyelembe vételével kalkulálta az eljárás alá vont. Azonban, mivel az eljáró versenytanács az érintett árupiacot a közterületi várakozó helyek igénybevételének ellenérték fejében történő biztosításaként határozta nem, nem kell figyelembe venni sem az ingyenes várakozóhelyek, sem a P + R parkolók, sem a nem közterületi (pl. mélygarázs, parkolóház) várakozóhelyeket. Így számolva az eljárás alá vont a közterületi fizető parkolóhelyek 94,5 %-át működteti.⁹ Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a fizető parkolóhelyeket tekintve is 75 %-os lenne az arány.
83. Az eljáró versenytanács szerint az a tény, hogy az érintett kerületekben az eljárás alá vont által üzemeltetett fizető várakozóhelyeken kívül egyéb igénybe vehető parkolóhelyek is elérhetőek, nem zárja ki a gazdasági erőfölény létét, már csak a másik piaci szereplő piaci részesedésének csekély mértékére (5.5 %) sem. A konkrét esetben vizsgált helyzetnél több piaci résztvevő és a piaci hányadok nagyobb szóródása esetén is megállapításra kerülhet a gazdasági erőfölény. A máshozfordulási lehetőség sem jelentheti az erőfölény cáfolatát, hiszen ezzel a gazdasági erőfölény a – valóságban ritkán előforduló – monopólium vagy monopozónium esetére szűkülne le. (Vj-176/2001)
84. A gazdasági erőfölény megállapíthatóságát nem befolyásolja az a körülmény sem, hogy az ún. fizető kihasználtság mindössze 30 %-os mértékű.
85. Az eljárás alá vont gazdasági erőfölényes helyzetének megállapíthatóságát nem zárja ki az a körülmény sem, hogy a FŐPT-öt alkotó kerületi önkormányzatokkal kötött Üzemeltetési Szerződés alapján a Centrum Parkoló Rendszer Kft. nem csupán kizárólagos üzemeltetési joggal rendelkezik, hanem a rendszer működtetése egyben kötelezettség is az Üzemeltetési Szerződés VI. rész 3. pontja alapján. A 114. számú elvi állásfoglalás értelmében a jogszabályból eredő ellátási kötelezettség nem zárja ki az erőfölény létét – sőt éppen ellenkezőleg ilyen tartalmú szabályozásra a gazdasági erőfölény megléte ad okot. E kötelezettség legfeljebb bizonyos típusú – elsősorban a fogyasztók kizsákmányolására alkalmas – visszaélésekkel szemben nyújthat védelmet.

Visszaélés

86. A Tpv. 21. § a) pontjában tilalmazott törvényi tényállás megállapíthatóságának konjunktív feltétele az eljárás alá vont vállalkozás az adott piacon érvényesülő gazdasági erőfölényes helyzete, és az ezzel való visszaélésszerű magatartása. (Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.213/2003/5., a Vj-10/2001. sz. ügyben)
87. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont vállalkozás vizsgált magatartásai nem sértik a Tpv. 21. § a) pontját.

⁸ A közterületi várakozóhelyek közül a Rendelet szerinti, kezelésükbe tartozó fizető férőhelyek 50%-ot, a díjfizetés nélküli férőhelyek kb. 45%-ot, míg a P+R férőhelyek az összes közterületi férőhely 5%-át teszik ki. A közterületen kívüli várakozóhelyek általában magántulajdonban álló mélygarázsok, parkolóházak, belső telkeken kialakított fizető helyek, számuk a működési területükön eléri a 140-et, a férőhelyek meghaladják a 10 000 darabot.

⁹ A BÖP és a Centrum Parkoló Rendszer Kft együttesen 34466 közterületi fizető várakozóhelyet működtet. Ennek a BÖP által üzemeltetett 1923 férőhely az 5.5 %-át képezi.

Szerződéskötési díj

88. Az eljáró versenytanács elfogadta azt az érvelést, mely szerint a szerződéskötési díj alapját az ügyfelek rendelkezésére bocsátott papíralapú dokumentumok előállításának költsége képezte. Eljárás alá vont ugyan nem bizonyította e költségek mértékét, de a szolgáltatás indulásakor az igénybe vevők relatíve csekély számára tekintettel a nem túl jelentős nyomdai költségek egy főre vetített összege elérheti legalább az 1250 Ft-ot, ami az 5000 Ft-os szerződéskötési díjnak a parkolásra nem fordítható része. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy egy szolgáltatás több részeleméért az azt nyújtó vállalkozás részenként külön ellenértéket kérhet. Nem jelent visszaélést, ha a részösszegek közül egy (néhány) ugyan külön meghaladja annak a nevesített részszolgáltatásnak az értékét, amit cserébe nyújtanak, de a szolgáltatás egészéhez képest a teljes ellenérték nem minősül tisztességtelenül magasnak. A vizsgált esetben az eljárás alá vont a parkolási díj mobilkommunikációs eszközzel való kiegyenlítését tette lehetővé (szolgáltatás), ezért ellenértékként szerződéskötési díjat kért (első részösszeg), és az ügyfelek által küldött SMS-eken is volt csekély haszna (második részösszeg).¹⁰ Az ellenszolgáltatás két eleme együttesen sem haladja meg a szolgáltatás kiépítésével és működtetésével kapcsolatban felmerült költségeket.

Visszaigazoló SMS-ek

89. Az eljáró versenytanács szerint a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer elemei közül a visszaigazoló SMS-ek fogyasztók általi fogadásának és megfizetésének szerződésben vállalt kötelezettsége nem tekinthető a Tpv. 21. § a) pontja értelmében hátrányos feltételek kikényszerítésének, mert az a szolgáltatót és a fogyasztót egyaránt védi. Ez a megoldás biztosítja az eljárás alá vont és a fogyasztó közötti információs szimmetriát. A parkolási szolgáltatás igénybevétele esetén a szolgáltató és a fogyasztó számára is dokumentálja a parkolási szolgáltatás kezdetének és lejáratának pontos időpontját.
90. A parkolás megkezdését igazoló SMS szükségességét az eljárás alá vont részben a mobilkommunikáció sajátosságaiban rejlő kockázatok elkerülésével (63. pont), részben bizonyos tévedési lehetőségek kiszűrésével (64. pont) magyarázta. A parkolás befejezését igazoló SMS kapcsán ugyan valamivel kevesebb lehetőség nyílik arra, hogy az ügyfél tévedjen¹¹, de az adatok megadása során az adatbeviteli hiba lehetőségét ekkor sem lehet kizárni és a jogügyletnek ebben a szakaszában is kockázatot jelent az SMS üzenet eljuttatása során az adatátviteli hiba lehetősége.
91. Azt a körülményt, hogy a visszaigazoló SMS-ek mindkét fél számára bizonyítékul szolgálnak, de az SMS díját csak a fogyasztónak kell megfizetni, az eljáró versenytanács – többek között – azért nem tekintette visszaélésnek, mivel a fogyasztónak lehetősége nyílik e költség elkerülésére.
- a) A mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer az eljárás alá vont által nyújtott parkolási szolgáltatás megfizetésének egy alternatív módja, amelynek igénybevétele nem kötelező a fogyasztók számára. A fogyasztók számára nem kötelező az eljárás alá vont működési területén mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer igénybevétele útján megfizetni a parkolási szolgáltatás ellenértékét. Az eljáró

¹⁰ A fizetendő parkolási díj a parkolásnak az ellenértéke, ennek beszédésére az eljárás alá vont kialakult infrastruktúrával rendelkezett.

¹¹ Az ügyfél, aki a parkolás megkezdésekor már helyesen adta meg az adatokat, vélhetően a parkolás befejezésekor sem fog olyan zónára hivatkozni, amely nem létezik, vagy nem fog olyan gépjárműre hivatkozni, amely nem létezik a nyilvántartásban, vagy a rendszám nem a parkolni szándékozó telefonszámához tartozik, és akkorra már kiderült, hogy a számláján volt elegendő fedezet

versenytanács előzetes álláspontja szerint nem valósul a Tpv. rendelkezéseinek a sérelme, mivel a fogyasztók szabadon dönthetnek arról, hogy a járulékos költségekkel nem járó, de a célnak megfelelő díjfizetési rendszert kívánják e igénybe venni, vagy a korszerűbb, de a szolgáltatás kiépítése miatt járulékos költségekkel járó díjfizetési rendszert.

- b) A parkolást lezáró visszaigazolós SMS költségének elkerülésére egy további módja is van a fogyasztóknak. A mobiltelefonos parkolási szolgáltatást igénybe vehetik határozott időre is. Ebben az esetben – hasonlóan a hagyományos, vagy chipkártyás parkoláshoz – a szolgáltatás igénybevételének időpontjában egyértelművé válik, hogy milyen időtartamra jön létre a szolgáltatás. A versenyfelügyeleti eljárás során nem került azonosításra olyan érintett fogyasztói kör, amely számára az egyetlen díjfizetési alternatívát a mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer jelentené.
92. Az eljáró versenytanács álláspontja összhangban áll azon versenyjogi gyakorlattal, amely szerint a gazdasági erőfölényben lévő vállalkozótól sem várható el – még korábbi tartós gazdasági kapcsolat esetén sem – a saját gazdasági érdekei ellenében történő kötelezettség- és veszteségvállalás (Fővárosi Bíróság 2.K.36.167/1992/9., a Vj-94/1992. számú ügyben). Eljárás alá vont jelentős költségkihatású beruházást valósított meg a mobilfizetéses parkolás megteremtése érdekében és annak működtetése számára is többletköltségekkel jár, amikor a parkolóellenőrök a gépkocsiban elhelyezett fizetési bizonylat helyett SMS küldés és fogadás révén ellenőrzik a központi nyilvántartásból a parkolási adatokat. Bár az eljáró versenytanácsnak vannak aggályai a 70-71 pontokban rögzített számítások egyes részleteit illetően, de megállapíthatónak tartja azt, hogy a fogyasztókra nem volt méltánytalan az eljárás alá vont által alkalmazott költségmegosztás.
93. Az eljáró versenytanács figyelembe vette azt is, hogy a vizsgált magatartás 2005. június 1. napjától 2006. július 1. napjáig tartott. A magatartás tehát lezárult.
94. Mindezek alapján az eljáró versenytanács jogsértés hiányában a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával megszüntette a versenyfelügyeleti eljárást a Centrum Parkoló Rendszer Kft.-vel szemben.
95. A Versenytanács határozatát a Tpv. 74.§-a második mondatának figyelembevételével tárgyaláson kívül hozta meg.
96. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2007. március 30.

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

* 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

(472-8864 7Fax: 472-8860

Vj-177/2006/19.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Sanoma Exit Kommunikációs Kft.** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztók tisztességtelen befolyásolása miatt indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy a Sanoma Exit Kommunikációs Kft-nek az EXIT című kiadványa példányszámára vonatkozó 2005-2006. évi közlései nem jogsértőek.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel kérheti a Sanoma Exit Kommunikációs Kft.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal a Sanoma Exit Kommunikációs Kft. (a továbbiakban: Sanoma Exit Kft.) ellen 2006. december 4-én versenyfelügyeleti eljárást indított, mivel egy bejelentés szerint az EXIT című kiadványára vonatkozóan közzétett médiatájékoztatóiban a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (a továbbiakban: Matesz) által auditálnál magasabb példányszámokat adott meg és ezzel

valószínűsíthetően megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására vonatkozó III. fejezetének rendelkezéseit.

- 2) A Gazdasági Versenyhivatal az elintézési határidőt a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján hatvan nappal meghosszabbította.

II.

A feltárt tényállás

A Sanoma Exit Kft.

- 3) A Sanoma Exit Kft. a finnországi Sanoma WSOY Corporation által irányított vállalkozás-csoport tagja. A csoport magyarországi tagjai magazinok kiadásával, irodalmi művek, üzleti kommunikációs és oktatási anyagok kiadásával, valamint könyvkiadással foglalkoznak. A Sanoma Exit Kft. fő tevékenysége 2004. szeptembere óta az EXIT ingyenes programajánló magazin (a továbbiakban: EXIT) kiadása. Az EXIT-et 2005. januárja óta auditálja a Matesz.
- 4) A Sanoma Exit Kft. bevételei az EXIT-ben közzétett hirdetésekben származnak. Hirdetői partnereinek száma meghaladja a kétezeröttszázat.
- 5) Az EXIT-hez hasonló további ingyenes programajánló kiadvány a Pesti Est és a Flyerz. A három kiadvány együttes hirdetési árbevételének mintegy negyede jutott 2006. évben az EXIT-re.

2005. évi fogyasztói (hirdetői) tájékoztatások

- 6) A Sanoma Exit Kft. az ügyfelei részére elektronikus úton az alábbi tájékoztatásokat juttatta el.

a) EXIT Ajánló (2005. április), melynek példányszámra vonatkozó része az alábbi adatokat ismerteti:

"Heti 120.000 terjesztett példányból jelenleg 112-114.000 darab között fogy, az Exit terjesztési pontok száma: 1254".

b) EXIT - Sziget melléklet (2005. július), mely szerint:

"Kettős tartalom az Exitben:
Exit címlap - Exit tartalom
Sziget címlap (fordított BIV) - Sziget tartalom
120.000 példányban".

c) EXIT - Nyerjen jegyet Paco de Lucía koncertjére! (2005. szeptember), melyben ismertetett adat:

"Hetente megjelenő példányszám: 120.000 darab".

7) A Sanoma Exit Kft. munkatársai személyes találkozók során több prezentációs anyagot ismertettek, amelynek során szintén kitértek a kiadvány példányszámára.

a) A 2005. májusi prezentációs anyag az alábbi adatot ismerteti a 3. oldalon:

"Terjesztett példányszám: 120.000 db".

b) A 2005. novemberi prezentációs anyag példányszámra vonatkozó része az alábbi adatokat ismerteti a 13. oldalon:

"Terjesztés: 120 ezer nyomtatott példányból hetente átlagosan 119.990 példányt terjesztünk!
Forrás: Matesz gyorsjelentés 2005/III. né."

8) A hirdetői piac részére egy oldalas Médiatájékoztatót készített 2005. augusztusában a Sanoma Exit Kft. azzal a céllal, hogy rövid információt tudjon adni azon ügyfelek részére, akik a személyes találkozó előtt ezt kérik. Az anyag a következő tájékoztatót tartalmazza Terjesztés cím alatt:

"Ingyenesen, 1295 helyszínen, 120.000 példányban".

9) A 2005. január 1-től érvényes paramétereket és hirdetési árakat tartalmazó, faxolható hirdetői tájékoztatóban a következő adat szerepel:

"Terjesztett példány/megjelenés: 120.000".

2006. évi fogyasztói (hirdetői) tájékoztatások

10) A 8. pont alatti Médiatájékoztatót 2006. januárjában két oldalra bővítette a Sanoma Exit Kft., melyben a Terjesztés cím alatti szöveg szerint:

"Ingyenesen, 1200-1300 helyszínen, 120.000 példányban"

11) A 2006. januári Médiatájékoztatót 2006. novemberében frissítették újra, a tájékoztató példányszámra vonatkozó része az alábbi adatokat ismerteti:

"Terjesztés: Ingyenesen, 1200-1300 helyszínen, 109.615 példányban*

***Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. III. né."**

12) A Sanoma Exit Kft. 2006. évben is több prezentációs anyagot készített (lásd 7.) pont).

a) A 2006. februári prezentációs anyag 2. oldalán olvasható:

"Az EXIT 2004. októberétől heti 120.000 példányban informálja olvasóit Budapest és környékének eseményeiről".

Az anyag 7. oldalán szerepel továbbá:

"Hogyan terjesztik az Exitet?"

Példányszám adatok*:

Nyomott: 120.000

Összesen terjesztett: 119.900

*** Forrás Matesz 2005/II-III. né."**

b) Angol nyelvű prezentációs anyag (2006. november) 7. oldalán olvasható:

"Példányszám adatok*:

–Nyomott: 109.615

–Összesen terjesztett: 109.535

***Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. III. né."**

c) Magyar nyelvű prezentációs anyag (2006. november) 7. oldalán az előbbi tájékoztató szövegével egyezően az alábbiak szerepelnek:

"Példányszám adatok*:

–Nyomott: 109.615

–Összesen terjesztett: 109.535

***Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. III. né."**

d) A 2006. novemberi részletes, magyar nyelvű tájékoztató 36. oldalán feltüntetettek szerint:

"Példányszám adatok*:

–Nyomott: 109.615

–Összesen terjesztett: 109.535

***Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. III. né."**

- 13) 2006. november 2-án a Sanoma Exit Kft. www.sanomabp.hu címen elérhető weblapján megjelentetett Médiatájékoztatóban a következő tájékoztatás volt olvasható:

"Összes terjesztett példány/megjelenés 117.207
Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. I. negyedév"

2007. évi tájékoztatók

- 14) A 2007. februári prezentációs anyag 1. oldalán szereplő információ:

"Ingyenesen, 1200-1300 helyszínen, 102.881 példányban**
** Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. IV. né."

- 15) A www.sanoma.hu weblapon 2007. március 6-án elérhető, a 2007. január 1-től érvényes árakat ismertető Médiaajánlat szerint:

"Összes terjesztett példány/megjelenés: 102.931
Forrás: Matesz Gyorsjelentés 2006. IV. né. A terjesztési adatok pontosságát a Matesz garantálja."

A Matesz által közzétett adatok

- 16) A Matesz negyedévenkénti gyorsjelentéseket, illetve félévenként auditált adatokat tesz közzé a következő adatokkal: nettó nyomott-, összesen aktívan vásárolt-, összesen értékesített-, összesen terjesztett példányszám.

- 17) A gyorsjelentés az egyes kiadványok nem auditált példányszámátlagának negyedévenként történő közlése, mely jellemzően a negyedévet követő második hónap elején kerül kiadásra (a 2006. III. negyedévre vonatkozó gyorsjelentés 2006. november 3-án jelent meg). Az EXIT-re vonatkozóan a gyorsjelentésben megjelent példányszám adatokat az 1. táblázat foglalja össze.

Az EXIT példányszáma a Matesz gyorsjelentésben

	2005. III. negyedév	2006. I. negyedév	2006. II. negyedév	2006. III. negyedév	2006. IV. negyedév
Nettó nyomott	120.000	117.308	118.979	109.615	102.931
Terjesztett	119.900	117.208	118.901	109.535	102.881

18) A Matesz által végzett auditálás célja, hogy egy független, zárt rendszerű ellenőrzési eljárással igazolja a terjesztési adatok valódiságát. A Matesz csak bejegyzett könyvvizsgálót bíz meg az auditálás elvégzésével. Az auditor a vizsgálat befejezésekor a kiadó által is aláírt auditálási jelentést a Matesz főtitkárának a vizsgált időszak végétől számított fél éven belül megküldi. Minden auditálási jelentés alapján a Matesz főtitkára Terjesztési Bizonyítványt állít ki, amely hitelesen bizonyítja az auditálási jelentés eredményeit. A Terjesztési Bizonyítvány nyilvános. A Terjesztési Bizonyítványokat az auditálási jelentések beérkezési sorrendjében a beérkezéstől számított két héten belül ki kell állítani, és egy példányban azt a kiadónak megküldeni.

19) Az EXIT esetében eddig három esetben került sor auditált adatok közzétételére:

- 2005. I. félév (auditálás dátuma: 2005. október 20.)
- 2005. II. félév (auditálás dátuma: 2006. április 20.)
- 2006. I. félév (auditálás dátuma: 2006. október 5.)

melyekre vonatkozó adatokat a 2. táblázat tartalmazza.

Az EXIT auditált példányszáma a Matesz által a Terjesztési Bizonylat szerint

	Megjelenések száma	Nettó nyomott példányszám (darab)	Terjesztett példányszám (darab)
2005. január	4	480.000	479.600
2005. február	4	480.000	479.600
2005. március	5	600.000	599.500
2005. április	4	480.000	479.600
2005. május	4	480.000	479.600
2005. június	5	600.000	599.500
Összesen (2005. I. n. év)	26	3.120.000	3.117.400
Átlag (2005. I. n. év)	-	120.000	119.900

2005. július	4	480.000	479.600
2005. augusztus	5	600.000	599.500
2005. szeptember	4	480.000	479.600
2005. október	4	420.000	419.600
2005. november	5	524.180	523.680
2005. december	4	400.003	399.603
Összesen (2005. II. n. év)	26	2.904.183	2.901.583
Átlag (2005. II. n. év)	-	111.699	111.599
2006. január	4	465.000	464.600
2006. február	4	480.000	479.600
2006. március	5	580.000	579.500
2006. április	4	467.727	467.377
2006. május	5	600.000	599.660
2006. június	4	479.000	478.680
Összesen (2006. I. n. év)	26	3.071.727	3.069.417
Átlag (2006. I. n. év)	-	118.143	118.055

III.

Jogi értékelés

20) A Tpvt. 8. § (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés a.) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

21) A nyomtatott média tekintetében fogyasztónak minősül egyrészt az olvasó, másrészt az adott lapban reklámot, hirdetést, tájékoztatást (a továbbiakban együtt: reklám) közzé tevő vállalkozás. A lap példányszámának az olvasó szempontjából általában nincs meghatározó jelentősége (nem minősül a lap lényeges tulajdonságának), az ingyenes kiadványok (mint az EXIT) emellett olvasói viszonylatban nem is minősülnek árunak, ezért az adott esetben az olvasó szempontjából a Tpvt. 8. §-ának megsértése fel sem merülhet. Az előzőekkel szemben a reklámot elhelyezni szándékozók számára lényeges, hogy üzenetük milyen terjedelmű olvasói kört képes elérni, ami nyilvánvalóan annál nagyobb, minél több példányban jut el a lap az olvasókhoz. Ezért a reklámozók szempontjából a példányszám a lap lényeges

tulajdonságának minősül, így az azzal kapcsolatos valótlan (pontatlan, hiányos) tájékoztatás sértheti a Tpv. 8. § (2) bekezdés a.) pontját.

- 22) A példányszám tekintetében különbséget kell tenni a nyomtatott és a terjesztett példányszám között, ezért a Matesz mindkét adatot közlésezi. A reklámozók számára nyilvánvalóan az utóbbinak van jelentősége.
- 23) A Sanoma Exit Kft. több tájékoztatójában.
- a nyomtatott példányszámot jelenítette meg terjesztett (egy esetben „megjelenő”) példányszámként, illetve
 - nem jelenítette meg egyértelműen, hogy milyen jellegű példányszámot közöl.
- 24) A Versenytanács ezt a – kétségkívül pontatlan tájékoztatást – nem minősítette a Tpv. rendelkezéseibe ütközőnek, mert az EXIT esetében olyan minimális (kevesebb, mint 1 százalék) a különbség a nyomtatott és a terjesztett példányszám között, ami nyilvánvalóan nem lehetett hatással a fogyasztók (reklámozók) döntésére. Ezzel összefüggésben utal a Versenytanács arra is, hogy a Sanoma Exit Kft. 2006. februárját követően megjelentetett tájékoztatóiban már egyértelműen elkülönítette egymástól a nyomtatott és terjesztett példányszámot.
- 25) Szintén nem tekintette önmagában a Tpv-be ütközőnek a Versenytanács azt, hogy a Sanoma Exit Kft. nem minden tájékoztatásában jelölte meg a közölt adat(ok) forrását, ha az(ok) egyébként – a 24) pontban foglaltakat is figyelembe véve – megegyeztek a Matesz által az adott időszakra (akár később) közzétett adatokkal.
- 26) Az előzőekre is tekintettel a Versenytanács azt vizsgálta, hogy a Sanoma Exit Kft. által közzétett tájékoztatókban szereplő példányszám adatok – a 24) pontban foglaltakat is figyelembe véve – összhangban vannak-e a Matesz által megállapított példányszámokkal.
- 27) Összevetve a Sanoma Exit Kft. és a Matesz adatait a Versenytanács a 10), 12a) és 13) pontok szerinti tájékoztatások esetén észlelt eltérést.

- 28) A 10) pont szerinti Médiatájékoztatóban 2006. januárjában megjelenített 120.000 példánnyal szemben a Matesz által utóbb auditált 2006. januári példányszám $465.000:4 = 116.250$ volt (lásd 2. táblázat). A Versenytanács azonban ezt a csekély mértékű (3,6 százalékos) eltérést – figyelembe véve, hogy a 2. táblázat szerint 2006. februárban ismét $480.000:4 = 120.000$ volt a példányszám – nem minősítette olyannak, amely érdemi hatást gyakorolhatott volna a fogyasztók (reklámozók) döntéseire, így az nem ütközik a Tpvt. rendelkezéseibe.
- 29) Szintén nem tekintette jogsértőnek a Versenytanács a 2006. februári prezentációs anyagban (12a) pont) megjelenített „2004. októberétől heti 120.000 példányban” közlést. Az időszak túlnyomó részében (2005. októberéig) és a tájékoztatás időpontjában (2006. február) is valós volt ugyanis a 120.000 példány (lásd 2. táblázat).
- 30) A www.sanomabp.hu honlapon 2006. november 2-án olvasható Médiatájékoztató (lásd 13) pont) a Matesz 2006. I. negyedévi gyorsjelentésének példányszám adatát (117.207) tartalmazta, jóllehet akkor már rendelkezésre álltak aktuálisabb adatok, nevezetesen:
- a 2006. II. negyedévi gyorsjelentés (az 1. táblázat szerint 118.901); valamint
 - a 2006. I. félévi Terjesztési Bizonyítvány (a 2. táblázat szerint 118.055).
- adata.
- 31) A Versenytanács álláspontja szerint alkalmas lehet a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására, ha a vállalkozás ugyan valós, de nem aktuális adatokat tesz közzé áruja valamely lényeges tulajdonságára vonatkozóan. Az adott esetben azonban nem lehet eltekinteni attól, hogy az aktuális példányszám adatok magasabbak, mint a közölt példányszám. A Versenytanács álláspontja szerint ugyanis a fogyasztók gazdasági versenyben történő megtévesztése csak akkor valósul meg, ha a valótlan (adott esetben: nem aktuális) tájékoztatás olyan döntésre (az áru megvásárlására) sarkallhatja a fogyasztót, amely döntést a valós információ birtokában nem feltétlenül hozott volna meg. Olyan tájékoztatás esetén, amikor a vállalkozás áruját a valóságosnál kedvezőtlenebbnek tünteti fel (adott esetben: a valóságosnál alacsonyabb példányszámot közöl), az előzőek szerinti feltételnek nyilvánvalóan nem felel meg, így nem ütközik a Tpvt. 8. §-ába.

32) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés i.) pontja alapján megállapította, hogy a Sanoma Exit Kft. vizsgálat tárgyát képező magatartása (lásd 1) pont) nem ütközik a Tpv. rendelkezéseibe.

IV.

Eljárási kérdések

33) A Sanoma Exit Kft. nem kérte tárgyalás tartását, ezért a Versenytanács határozatát – a Tpv. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

34) A Sanoma Exit Kft-t megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. április 12.